

Sygn. akt I Ca 412/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 listopada 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Joanna Składowska

Sędziowie SSO Barbara Bojakowska

SSO Iwona Podwójniak

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2017 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. B.

przeciwko Z. W.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli

z dnia 18 maja 2017 roku, sygnatura akt I C 426/17

oddala apelację.

Sygn. akt I Ca 412/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 18 maja 2017 r., wydanym w sprawie sygn. akt I C 426/17, Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli uwzględnił w całości powództwo Ł. B. skierowane przeciwko Z. W., uzgadniając treść księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wykreślenie z działu IV. księgi wieczystej (...) hipoteki przymusowej na kwotę 6 300 złotych, zabezpieczającej wierzytelność wynikającą z wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 28 kwietnia 2015 r., wydanego w sprawie II K 506/14 i zasądzając od Z. W. na rzecz Ł. B. kwotę 1 232 złote z tytułu zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900 złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Rozstrzygnięcie zapadło przy następujących ustaleniach i wnioskach:

Powód Ł. B. jest właścicielem prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy ul. (...) w Z., objętego księgą wieczystą (...).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 28 kwietnia 2015 r., sygn. akt II K 506/14 orzeczono od skazanego tam powoda na rzecz pokrzywdzonego tam pozwanego, na podstawie art. 46 § 1 k.k. kwotę 1 200 złotych oraz z tytułu zadośćuczynienia kwotę 3 000 złotych.

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Zduńskiej Woli A. N. w sprawie Km 2713/15, w oparciu o tytuł wykonawczy w postaci opatrzonego klauzulą wykonalności prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli, wydanego w sprawie I C 28/15 prowadzi egzekucję z wniosku wierzyciela J. S. przeciwko dłużnikowi Z. W.. W toku egzekucji komornik sądowy pismem z dnia 30 maja 2016 r. dokonał zajęcia wierzytelności dłużnika, w tym wierzytelności z wskazanego wyroku karnego. W dniu 17 czerwca 2016 r. powód dokonał wpłaty zasądzonego wyrokiem karnym świadczenia w łącznej kwocie 4 200 złotych na rachunek komornika sądowego do sprawy Km 2713/15.

Jak zauważył Sąd pierwszej instancji, hipoteka przymusowa ujawniona w księdze wieczystej (...) była nierozzerwalnie związana z wierzytelnością, którą zabezpieczała. Jeśli wierzytelność ta została zaspokojona, to hipoteka wygasła (art. 94 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece). W tej sytuacji zabezpieczony hipotecznie pozwany powinien złożyć oświadczenie o spłacie długu przez zobowiązanego powoda, z podpisem notarialnie poświadczonym (art. 100 u.k.w.h.). Jeżeli pozwany, jako wierzyciel odmówił wydania dokumentu umożliwiającego wykreślenie hipoteki, powód jako właściciel nieruchomości może domagać się wykreślenia hipoteki w drodze powództwa opartego na art. 10 ustawy.

Zajęcie spornej wierzytelności przez komornika sądowego rodziło dla powoda, jako trzeciodłużnika skutki przewidziane w art. 885, 887 i 888 w zw. z art. 902 k.p.c. W sytuacji, gdy powód w związku z dokonanym zajęciem przekazał organowi egzekucyjnemu zajętą sumę, został tym samym zwolniony z długu wobec wierzyciela zajętej wierzytelności.

Z powyższych przyczyn powództwo podlegało uwzględnieniu.

Z uwagi na wynik procesu, o jego kosztach Sąd rozstrzygnął w oparciu o art. 98 k.p.c. w związku z § 5 pkt 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie w jego brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2016 r.

Pozwany wniósł apelację od wyroku Sądu Rejonowego, zaskarżając orzeczenie w całości, zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., poprzez przyjęcie, że powód wykonał obowiązek zabezpieczony hipoteką przymusową i wnosząc o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu środka zaskarżenia podniesiono, że powód nie był dysponentem świadczenia zasądzonego na rzecz pozwanego wyrokiem Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z 28 kwietnia 2015 r., więc nie mógł samowolnie decydować o jego losie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie należy zauważyć, że wbrew podniesionym zarzutom, skarżący nie kwestionuje dokonanych przez Sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych, ale ich ocenę, mającą na celu określenie, czy doszło do spełnienia świadczenia. Poza sporem bowiem pozostawało w sprawie, że doszło do zajęcia wierzytelności i powód przekazał kwotę odpowiadającą wysokości wierzytelności pozwanego, wynikającej z wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 28 kwietnia 2015 r. sygn. akt II K 506/14 na konto komornika.

Zgodnie z art. 896 § 1 k.p.c., w celu zajęcia komornik zawiadamia dłużnika, że nie wolno mu odbierać żadnego świadczenia ani rozporządzać zajętą wierzytelnością i ustanowionym dla niej zabezpieczeniem oraz wzywa dłużnika

wierzytelności, aby należnego od niego świadczenia nie uiszczał dłużnikowi, lecz złożył je komornikowi lub na rachunek depozytowy Ministra Finansów.

Zatem wskutek zajęcia, dłużnik egzekwowany zostaje ograniczony w dysponowaniu zajętą wierzytelnością, jaka przysługuje mu od poddłużnika. Dłużnik może poszukiwać swojej zasądzonej należności także w drodze egzekucji, ale bez zezwolenia wierzyciela nie ma prawa jej odebrać. Należność powinna zaś być złożona komornikowi lub na rachunek depozytowy sądu. Z mocy zajęcia wierzyciel wstępuje we wszelkie prawa i roszczenia egzekwowanego przez siebie dłużnika.

Co więcej, prawo egzekucyjne przewiduje obowiązek wynagrodzenia szkody egzekwującemu wierzycielowi w związku z naruszeniem przez dłużnika wierzytelności obowiązków wynikających z zajęcia tej wierzytelności (art. 902 w zw. z art. 886 § 3 k.p.c.), zwłaszcza przez uiszczenie świadczenia wbrew zakazowi do rąk dłużnika lub przez bezzasadne zwleknięcie z udzieleniem komornikowi informacji, z jakich przyczyn odmawia złożenia do jego rąk tego świadczenia (art. 896 k.p.c.).

Ma zatem rację skarżący, że z chwilą zajęcia powód przestał być „dysponentem” świadczenia, ale skutkiem tego jest, że nie mógł już spełnić go na ręce pozwanego, jako wierzyciela.

Nie może zatem budzić żadnych wątpliwości teza Sadu Rejonowego, że wpłata zajętej sumy na rzecz organu egzekucyjnego, który zajęcia dokonał, zwalnia dłużnika zajętej wierzytelności z długu wobec wierzyciela w części przekazanej organowi egzekucyjnemu.

W tej części zobowiązanie dłużnika zajętej wierzytelności wygasa. To z kolei rodzi skutek w postaci wygaśnięcia hipoteki zgodnie z art. 94 u.k.w.h.

Z powyższych względów, Sąd Okręgowy - na podstawie art. 385 k.p.c. - oddalił apelację jako bezzasadną.